Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3838/23
5.3.2025. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Сање Кнежевић Јојић и Александре Лековић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Комазец, адвокат из Београда, Шумадијске дивизије 2/53, против туженог ЈП "Путеви Србије", Београд, Булевар Краља Александра 282, ради исплате, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 48753/21 од 15.3.2023. године, у седници већа одржаној дана 5.3.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 48753/21 од 15.3.2023. године у ставу првом изреке.

УКИДА СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 48753/21 од 15.3.2023. године и у том делу се предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновни поступак.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавеже тужени да тужиоцу плати 554.172,84 динара са законском затезном каматом почев од 6.8.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 17.421,00 динар, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Против ове пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у целости због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а поставио је и опрељени захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, сагласно овлашћењима прописаним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), овај суд је оценио да је жалба тужиоца делимично основана.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд пази по службеној дужности, а ни друге повреде

поступка од утицаја на њену правилност и законитост. Пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за пресуђење, које нису у супротности са садржином изведених доказа, а изрека јој је разумљива и не противречи разлозима изнетим у образложењу, како у односу на чињеничне закључке, тако и у односу на примењене прописе, па нема недостатака због којих се не може испитати, те се жалба неосновано позива на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према образложењу побијане пресуде, тужени је дана 15.10.2013. године у поступку одређивања накнаде за експроприсани објекат на парцели број ... КО ..., као корисник експропријације, са тужиоцем и ББ, као ранијим власницима експроприсаног објекта, закључио споразум о накнади. Овим споразумом, он се обавезао да плати у депозит на рачун Вишег суда у Нишу, до решавања питања сувласништва на објекту на парцели ... КО ... у поступку који се водио између овде тужиоца и ББ, износ од 14.711.181,70 динара у року од 30 дана од дана потписивања тог споразума. Наведени износ, тужени је на рачун депозита суда уплатио дана 26.3.2014. године, а питање сувласништва на експроприсаном објекту је између тужиоца и ББ решено пресудом Вишег суда у Нишу, правоснажном 14.9.2017. године, а извршном 02.10.2017.године, којом је утврђено тужиочево суваснишство на објекту са 59,1% удела. Пресудом Вишег суда у Нишу од 20.05.2020. године, правноснажном 9.7.2020. године, а извршном 30.09.2020.године, обавезана је тужена Република Србија - Виши суд у Нишу да тужиоцу изврши исплату новчаних средстава уплаћених 26.3.2014. године на рачун депозита тога суда са уделом од 59,1%, што износи 8.694.308,39 динара, док је тужено ЈП "Путеви Србије" обавезано да тужиоцу плати законску затезну камату на износ од 8.694.308,39 динара почев од 14.9.2017. године, па до коначне исплате.

Сматрајући да је тек од 14.9.2017. године, када је постала правоснажна пресуда којом је утврђен његов сусвојински удео на експроприсаној непокретности, тужилац стекао право да у износу опредељеном спрам свог удела захтева исплату накнаде за ту непокретност, првостепени суд је применом одредби чл. 277 ст. 1 и 324 Закона о облигационим односима одбио захтев тужиоца за исплату 554.172,84 динара (колико према економско-финснсијском вештачењу износи законска затезна камата на износ од 8.694.308,39 динара за период од 15.11.2013. године до 26.03.2014. године), са каматом почев од 06.08.2021.године, као дана подношења тужбе, па до исплате.

Чињеницу да је тужени накнаду за експроприсани објекат, коју се споразумом обавезао да у депозит суда уплати у року од 30 дана, уплатио са закашњењем, суд није сматрао битном за другачију одлуку, а пошто је оценио да тужени није могао да буде у доцњи према тужиоцу пре пресуде којом је одређен тужиочев сувласнички удео, јер је тек доношењем те пресуде тужилац стекао право да од туженог потражује накнаду у одређеном новчаном износу. Према обраложењу првостепене пресуде, како је тужбени захтев неоснован услед тога што у периоду за који се потражује камата тужиочево право на камату још није било доспело, суд се посебно није бавио оценом туженикових приговора застарелости потраживања.

Правилност и законитост овакве одлуке, у ситуацији у којој је тужени оспорио тужбени захтев, није доведена у сумњу жалбеним наводима да је он само истакао приговор застарелости, те да је само застарелост потраживања оцењена спорном на

припремном рочишту. Супротно тврдњи тужиоца, у конкретном случају није повређено расправно начело, а пошто је суд сагласно одредби чл. 7 ЗПП разматрао све чињенице које су странке изнеле и извео све доказе које је тужилац понудио у прилог чињеница које је изнео и на којима је засновао тужбени захтев (будући да тужени није имао доказних предлога), након чега је оценом изведених доказа и на основу резултата целокупног поступка у смислу одредбе чл. 8 ЗПП о тужбеном захтеву одлучио по свом уверењу. Правилно закључивши да није доспело право тужиоца да потражује камату за период за који је тражи, а будући да је одредбом чл. 360 ЗОО прописано да застарелошћу престаје право захтевати испуњење обавезе, правилно је првостепени суд оценио да није било разлога за оцену туженикoвог приговора, услед чега су жалбени наводи који се односе на приговор застарелости без утицаја на законитост побијане одлуке.

Код закључка који је првостепени суд, супротно жалбеним наводима, извео правилним тумачењем споразума странака од 15.10.2013. године са снагом извршне исправе - да је тек правоснажношћу одлуке којом је утврђен обим његовог сувласничког удела, односно 14.9.2017. године, тужилац стекао право да од туженог потражује накнаду у висини у којој му је исплаћена, жалбом се неосновано истиче да утврђивање сувласничког удела на експроприсаном објекту није било од значаја за доспелост туженикове обавезе према тужиоцу. Последично, правилна је и оцена првостепеног суда да је без утицаја на другачију одлуку чињеница да тужени није спорзумом утврђен износ накнаде положио у депозит суда у року од 30 дана од када је 15.10.2013. године закључен споразум, него тек 26.3.2014. године.

Код неспорне чињенице да је тужени положио у депозит суда споразумом утврђен износ накнаде за експроприсани објекат дана 26.3.2014. године и исправне оцене првостепеног суда да је тек 14.09.2017.године тужилац стекао право да од туженог потражује одговарајући део тог износа, одредбе чл. 327 ст. 1 и 331 ЗОО на које се жалба позива не дају простора за другачију одлуку.

Како правилност и законитост ожалбене пресуде у ставу првом изреке није доведена у сумњу ни осталим жалбеним наводима тужиоца, а које је другостепени суд имао у виду, али их није посебно образлагао на основу овлашћења из члана 396 став 1 и 2 ЗПП, услед тога што нису од утицаја на другачију одлуку, то је применом одредбе члана 390 ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом тужилаца оспорава одлука о трошковима садржана у ставу другом изреке, будући да је приликом њеног доношења изостала примена одредбе чл. 163 ЗПП, на шта другостепени суд пази по службеној дужности у смислу одредбе чл.386 ст 3 ЗПП, а што је за за последицу имало пропуст правилног утврђења чињеница од зачаја за доношење законите одлуке у том делу.

Наиме, примена одредби чл. 153 и 154 ЗПП, на које се првостепени суд позива у образложењу решења о трошковима поступка, била је у смислу одредбе чл. 163 став 1 и 2 ЗПП условљена одређеним захтевом, у коме је странка дужна да определи врсту и износ трошкова за које тражи накнаду, а који је у конкретном случају изостао, услед чега је одлука о трошковима поступка укинута применом одредбе члана 401 став 3 Закона о парничном поступку.

У поновном поступку, првостепени суд ће утврдити све битне чињенице у складу са изложеним примедбама, након чега ће правилном применом одредбе материјалног права на коју је указано о трошковима туженог одлучити у границама његовог захтева, зависно од чега ће применом одредбе чл. 165 ст. 1 и 2 ЗПП донети и одлуку о трошковима тужиоца поводом жалбе.

Са изложеног, апелациони суд је на основу одредбе члана 401 тачка 3 истог закона, одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић